

REAGAN - GORBAÇOV
ZİRVE SİNDE

ORKESTRA YÖNETEN TÜRK

Cem Mansur, 13. Uluslararası İstanbul Festivali'nde İngiliz Kraliyet Filarmoni Orkestrası'nı yönetti (üstte).

1957'de doğan Cem Mansur, 1979'da bir yıllık hazırlık çalışmasından sonra İngiltere Kraliyet Müzik Okulu'nun piyano ve teori sınavlarını vererek, City Üniversitesi Müzik Fakültesi ile Gulldhall School of Music'e kabul edildi. Üç yıllık şeflik eğitimi yanında genel müzik eğitimi gördü. Halen İstanbul Devlet Operası orkestra şefidir. Yurtdışı çalışmaları da yaz aylarında devam ediyor.

İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin sanatçı çifti Cem Mansur ve La

le Mansur 1984 yılında evlendiler.

GEÇEN yıl ekim ayında dünyanın gözleri Reagan-Gorbaçov'un zirve toplantısı nedeniyle küçük bir ülkeye, İzlanda'ya çevrildiğinde başkent Reykjavik'de hayat canlanmış, sanat hareketleri de yoğunlaştırılmıştı. Bu arada Verdi'nin "Il Trovatore" operasının ek temsilieri için de orkestranın şef bageti, İstanbul Devlet Operası'ndan 28 yaşında genç bir şefe teslim edildi: Cem Man-

sur'a.

Cem Mansur, İzlanda'ya davet edilmesini şöyle anlatıyor:

"Konserden 24 saat önce telefonla çağrı aldım. İstanbul'dan İzlanda'ya direkt uçak seferleri olmadığı için, ertesi gün birkaç uçak değiştirerek Reykjavik'e ulaşabildim. Alandan, doğrudan temsile yetiştirdim ve kimseyi görmeden, tanımadan orkestra çukuruna girdim. Üç temsil için çağrılmıştım, fakat beş

temsil yönettim. Provasız orkestra yönetmek sık sık başıma gelen bir olaydır."

Çok genç yaşta eline bageti alıp İngiliz Kraliyet Filarmoni Orkestrası, İngiliz Oda Orkestrası gibi dünyaca ünlü orkestraları yöneten, 1982'de Los Angeles Filarmoni Enstitüsü'nde Leonard Bernstein gibi büyük bir ustayla çalışan Cem Mansur, çok kısa bir zamanda uzun bir yol kat etmesini bugün İngiltere'de orta-

İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde sahnelenen 'Kuğu Gölü'nde 1976'dan beri baş balerin olan Lale Mansur dans etti (üstte).

mın müsait olmasına bağlıyor. Ancak eğitimi, yeteneğin yanı sıra, azmin ve kararlılığın önemli rol oynadığını gösteriyor.

Cem Mansur İngiltere'ye elektrik mühendisi olmak için gitmiş, kısa bir süre sonra, imkânlarından yararlanarak müzisyen olmaya karar vermişti. Ancak önünde zorlu bir yol vardı. Doğal olarak çok küçük yaşlarda müzik eğitimine başlayıp, belli yaşlarda ustalaşan bir yolu izlememişti. Bir yıl piyano ve teori dallarında diploma topladı. Zira üniversitede ve konservatuvarda müzik sınıflarındaki yerler için bir yarışma ortamına girmek zorundaydı. Sınavlarda başarılı olur ve 1979 yılında bir yıllık eğitimden sonra *City Üniversitesi Müzik Fakültesi ile Gulldhall School of Music'e* kabul edilir. Aynı yıl üniversite orkestrasını yönetme imkânı çıkar ve asıl yeteneğinin o yönde geliştiğini anlayarak eğitimine orkestra şefi olmak üzere devam eder, bu arada müziğin estetik yönüne de ağırlık verir, genel müzik eğitimi görür. Bu çalışmalarını sürerken Cem Mansur *St. James Oda Orkestrası'nı* kurar, üniversite ve konservatuvar orkestralarıyla çalışmaları devam eder. Üniversite öğreniminden sonra da, konservatuvarın yüksek şeflik bölümünde açılan yarışmayı kazanarak özellikle opera ve çağdaş müzik şefliği üzerine ihtisas yapar. 1981-82 *Ricordi Şeflik Ödülü'nü* kazanan Cem Mansur, 1981'de Uluslararası Londra Şe-

hir Festivali'nde avangard müzik tiyatrosu eserlerinin, 1986'da da *Elgar'ın* bitiremediği bir operasından fragmanların ilk seslendirilişini yönetti

Dört yıldır Devlet Operası orkestra şefi olan Cem Mansur, 1983-1985 yılları arasında da İstanbul'da *Filarmoni Oda Orkestrası'nı* kurup yönetti, 13. Uluslararası İstanbul Festivali'nde, ardından İngiltere'de *İngiliz Kraliyet Orkestrası'nı* yönetti. Halen yaz aylarında Londra ve

Fransa'daki Akdeniz Gençlik Orkestraları'nı da yönetiyor.

"Bana göre, bütün sanat dallarına olan merakım, onların nasıl algılandığı konusunda belli bir bilinçte olmam, benim müzisyenliğimi etkileyen unsurlardır. Doğrusu klasik müziğin çerçevesi içinde kalınarak iyi bir orkestra şefi olunabileceğine inanmıyorum. Diğer sanatların ve sanatın, güzelliğinin ne olduğu, ne anlama geldiği, ne gibi bir işlevi olduğu konusunda sanat-

çının kesin fikirleri olmalıdır."

29 yaşında olan Cem Mansur, kendisi gibi *Devlet Opera ve Balesi'nde* görevli, baş balerin **Lale Mansur** ile evli.

Lale Mansur, orkestra şefi eşinden farklı olarak, mesleğini sekiz yaşında iken seçmiş, ailesi de kendisini destekleyince konservatuvar eğitimine başlamış. O yıllarda balerin kadrosundaki eksiklik nedeniyle öğrencilik yıllarında sahne deneyimi kazanan Lale Mansur, 1976 yılında mezun olduktan sonra, günümüze kadar baş balerin olarak Devlet Opera ve Balesi'ndeki görevine getirilmiş. Lale Mansur'u *'Carmen', 'Hürrem Sultan', 'Giselle', 'Kuğu Gölü' ve 'Şehrazat' 'Mavi Tuna', 'Oluşum'* gibi birçok eserde izledik. Sanatçı ayrıca 1980 yılı ve 1984 yılında yaz ayları süresince İngiltere'de Kraliyet Balesi ile çalışmalarında da bulunmuş.

AKM'de çay içerken tanıştıkları günden sonra başlayan beraberlikleri 24 Mayıs 1984 yılında evlilikle noktalanmış çift halen Devlet Opera ve Balesi'ndeki görevlerini sürdürüyorlar:

"Aşık olup evlendikten sonra, her ikimiz de sanatçı olduğumuz için aynı dilden konuşuyoruz, birbirimizi manen destekleyebiliyoruz. Bu da bize çok doğal geliyor."

Lale Mansur, provoları devam eden *'Kamel-yah Kadın'*da dans ederken, Cem Mansur'u da son olarak *Offenbach'ın 'Paris Hayatı'*nda şef olarak izledik.

İlk kez 23 yaşında davet edilerek geldiği Türkiye'de profesyonel olan Mansur. 1983'te Oda Orkestrası'nı kurdu.

"Kat edilen yolun uzunluğu ve zamanın kısalığı, kendi çalışmam sayesinde ortaya çıkmış olabilir ama, onu sağlayacak eğitim sistemi olmasaydı, yetenekli de olsam, bazı şeyleri yapamazdım."

